

OZVENA Z BOBROVCA

Mimoriadne číslo

Vianoce 1998

Ročník: II.

Pri príležitosti blížiacich sa sviatkov pokoja sa Vám chceme poďakovať za dôveru a spoluprácu, ktorú ste nám v priebehu roka 1998 prejavovali.

V čase nádeje a lásky dovoľte nám zaželať Vám, aby krásne sviatky vianočné priniesli Vám chvíle radostné a milé, nech v každom Vašom príbytku zavládne láska, pokoj, šťastie, keď si zasadnete k štedrovečernému stolu.

Do nového roku 1999 Vám z úprimného srdca prajeme lásku, blaho, zdravie, silu a veľa osobných i pracovných úspechov.

*starosta obce,
kolektív pracovníkov obecného úradu,
redakčná rada Ozveny z Bobrovca*

POŽEHNANÉ VIANOCE

Prežívame predvianočnú atmosféru. Atmosféru, v ktorej všetko v nás smeruje k vianočnému tajomstvu. Či už je to vianočná dekorácia alebo vianočné koledy. Ladia nás na vianočnú nótu: „Sláva Bohu na výsostiach a na Zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Je dobrým zvykom, že si v tejto predvianočnej atmosfére vzájomne vinšujeme veľa lásky, šťastia, pokoja, Božieho požehnaní, slovom tých darov, ktoré nám Vianoce prinášajú.

I ja chcem využiť tento zvyk a popriať všetkým občanom Bobrovca požehnané a milostiplné vianočné sviatky, ale zároveň chcem sa spolo s Vami zamyslieť nad zmyslom Vianoc.

Vianoce, to čarovné slovo, ktoré rozochvieva detské srdcia a rozžaruje ich očka, nenecháva ani nás dospelých ľahostajných a chladných. Cítíme, že v tajomstve Vianoc ide o čosi viac, ako len o vianočný stromček, darčeky pod ním a vianočnú romantiku. My dospelí chceme rozumieť podstate Vianoc.

Aby sme ľahšie pochopili ich zmysel a odkaz, musíme si uvedomiť, že sme následkom hriechu prvých rodičov boli k Bohu v nepriateľskom vzťahu. Narodením Božieho dieťaťa, obrazne povedané, Boh podáva ľudstvu ruku na zmierenie. A práve v tom cítime, že podstata Vianoc spočíva v zmiernení. Nebo sa skláňa k zemi a Boh sa zmieruje s ľudstvom. A preto Vianoce sú v prvom rade výzvou pre nás ľudí, aby sme sa zmierili s Bohom. Ale zároveň, aby sme našli cestu k sebe aj my, ľudia navzájom: rodičia s deťmi, manželia, susedia ... Ak to dokážeme, len vtedy pochopíme pravý zmysel Vianoc a pocítíme ich požehnanie. Vďačným príkladom

zmierenia medzi sebou, nám môže poslúžiť aj život Indiánov, o ktorých rozpráva sestra Mária Rút Christianová Spoločnosti misijných sestier Služobníč Ducha Svätého. Pracovala 25 rokov v severnej Brazílii medzi najchudobnejšími obyvateľmi. Spomína: „U Indiánov je akt zmierenia vyvrcholením každého ich sviatku. Tí, čo majú niečo proti sebe, postaví sa oproti a navzájom si všetko vytknú a vyjasnia, niekedy aj s veľkým krikom a dlhým rečnením. Ale musia sa dohodnúť, a až potom sa oslavuje.“ Urobme čosi podobné aj my, a to skôr, ako začneme Vianoce oslavovať. Ak máme jeden voči druhému či už výhrady alebo nám niečo ťaží srdcia, nájdime vzájomne cestu dialógu a porozumenia. Podajme si ruky na zmierenie, aby aj naše Vianoce boli milostiplné, požehnané, radostné a pokojné.

A ja Vám všetkým zo srdca takéto Vianoce vinšujem

Viliam Komár
správca farnosti

BETLEHEMY

Počtené písomné pramene už od 14. storočia hovoria o vianočných zvykoch na našom území. Od 16. storočia sa v Európe rozšírilo vystavovanie betlehemov v kostoloch.

Betlehemské jasičkové hry sa udomácnili na Slovensku v 18. storočí. Pastierske piesne zobrazujú citový svet nášho ľudu a jeho vzťah k Vianociam. Neodmysliteľnou súčasťou sú malé drevené alebo papierové betlehemy.

V našej obci skoro v každom dome nájdeme na Vianoce betlehem. Najväčší a najkrajší sa na Vianoce vystavuje v kostole. Zrekonštruoval a rozšíril ho dnes už nebohý pan Blahomír Rusina. V mnohých rodinách sa môžu pochváliť malými betlehemami, ktoré zmajstrovali jeho šikovné ruky. Bolo ich okolo tridsať. Najväčší z nich je v kostole v Kvačanoch.

POĎAKOVANIE

**Dávate kus seba
pre cudzie životy,
dar hodný človeka,
nesmiernej hodnoty.
Nie drahým oblekom,
človek je človekom.**

Jaroslav Vrabec ml.

**Vianoce - to je čas obdarovania, čas
radosti, čas vďačnosti.
Všetkým, ktorí počas roka darovali
to najvzácnejšie - vlastnú krv, úprim-
ne a zo srdca ďakujeme.**

**Baláz Dušan, Benčo Jozef, Brziak
Albín, Brziak Ján, Brziak Jaroslav,
Fendek František, Fendek Jozef,
Gazda Dušan, Gajan Milan, Gajanec
Roman, Gróma Štefan, Hlaučo
Štefan, Hudec Peter, Kello Pavol,
Mertoš Milan Mgr., Mikóczy Lubomír,
Pavelka Ondrej, Pikala Pavel, Pod-
strelenec Matúš, Tkáč Ľudovít, Tu-
roňová Milota, Volaj Vladimír,
Vrabcová Mária RNDr.**

PRIPRAVTE SI NA SVIATKY

Vianočné jablká

Olúpeme 10 jablák, rozpolíme a vyberieme jaderník. Uložíme na vymastený pekáč, posypeme cukrom a pečieme asi 10 minút. Vychladnuté jablká uložíme na misu. Do jamiek po jaderníku dáme višňový džem, zalejeme krémom a každé jablko ozdobíme višňou namočenou v rume /alebo iným kúskom ovocia/.

Krém: 2 žltky, 80 g práškového cukru, 5 dl mlieka, 2 lyžice hladkej múky vymiešame a varíme do zhutnutia

ZO SPOMIENOK

Vianoce, krásny čas, ktorý z nás opät robí deti. Započúvajte sa do rozprávania tých, ktorí ich prežili veľa ráz. Najradšej si však spomínajú na tie, ktoré prežili v detstve.

U Friánov sa stretávali okolití susedia: Včelovci, Brziakovci, Fašiangovci aj náš - Ambrózyovci. Chodila som tam s rodičmi a počúvala. Keď prišla zima a blížili sa Vianoce, starší chlapi sa radili, kde pôjdu po stromčeky. Moja mama ich zavravala, že stromčeky predsa nosí Ježiško a významne na nich žmurkala. Tak začali o jedení a tu ich osm al ujček Friani: „Viete, aká je hlboká naša studňa? Viete. Ale vaše žalúdky asi vôbec nemajú dno. Nebojte sa, ženy budú už od rána vyvárať.“ „Hej, vyvárať budú od rána, ale jesť budeme až večer“ - odpovedal jeden z nich. „Ale keď zasvieti prvá hviezdica, budete vidieť anjelikov“ - prehodila teta Helena.

„Anjelikov, ale za doprovodu cigánskej muziky“ - nedali sa mládenci. Gazdiné sľubovali pirôžky /šišky/ s dobrým čajom, šůlky s bryndzou, opekanec s makom, kysnuté záviný ... Potom sa zvrtila reč na betlehemcov. Mój otec nahovárať mládencom, aby na sviatok Troch kráľov chodili „s tromi kráľmi“. Keď som bol ja chlapec, aj ja som chodil. Oblekol som si po tatkoví košelu, bola mi veľká, ale to mala taká byť. Na hlavu sme si ešte s dvomi kamarátmi dali koruny, urobené zo „štanicie“ a jeden si pritril tvár sadzami. Niesli sme hviezdú na palici a opekanec. Už po Novom roku sme začali chodiť. Zabúchali sme na dvere a opýtali sme sa: Slobodno s tromi kráľmi? No a keď povedali, že slobodno, vošli sme do pivnara a spievali sme:

My sme traja králi od Východu,
zdáleka cudzieho to národu.

Počuli sme všetci divotvorné veci
v túto dobu, v túto dobu.

Ďalšia je nášho rodiska zem,
hviezda nás priviedla krásna až sem
začala pracovať ako kultúrna pracovníčka
v obci. Začala som zbierať rôzne zvyky. Vel-
mi dobre sa mi spolupracovalo s tetou Cil-

Potom sme si pýtali Ježiškovi na nohavičky. Ľudia boli chudobní, chudobne nás obdarovali.“ Prežila som veľa krásnych Vianoc, keď som začala pracovať ako kultúrna pracovníčka v obci. Začala som zbierať rôzne zvyky. Velmi dobre sa mi spolupracovalo s tetou Cil-

kou Rusinovou. Zastavila sa v knižnici, dali sme si kávičku a už som zapisovala a nahrávala čo mi rozprávala: „Vianoce mám najradšej zo všetkých sviatkov už od detstva. U nás doma sme žili s betlehemom. Manžel vyrezával betlehemčeky. U nás sa nacvičovali pastierske betlehemske hry. Ušila som, čo bolo treba na oblečenie - pre anjela, pastierom. Chlapi si robili poriadne opekanec, aby sa im pri ťúchaní nerozpadli, ale pekne štrngali. Už po večeri na Štedrý deň išli betlehemci z domu do domu. Najprv sa pekne opýtali: Slobodno s betlehemom? Keď odpovedali, že slobodno, prvý šiel anjel v dlhej bielej košeli. Na hlave mal biely „čákov“ s hviezdou, v rukách držal betlehemček a začal spievať:

Sem, sem, sem pastieri,
k mestu Betlehemu.

Nájdete cietatko, malé pacholiatko.

Sem, sem, sem pastieri!

Postupne vchádzali pastieri a nakoniec bača.“

Teta Cilka mi naspievala celý betlehem, ktorý som potom naučila chlapcov, ktorí niekoľko rokov chodili na Vianoce po dedine.

Štedrý deň bol bohatý na zvyky a ľudové obrady. Ženy vstávali ráno zavčasu, miesili cesto na koláče a opekanec. Keď vybrali z rúry prvé upečené opekanec, uchmatla si opekanec najstaršia dcéra a bežala na ulicu. Tu ho jedla a vyzerala, či nejde po ulici nejaký muž. Ako sa ten volal, aj budúci manžel dčevčiny mal mať také meno. Vyvrcholením dňa bola večera. Aj stól sa prestieral obradne. Na roh stola sa položil peniaz, prikryl sa bielym obrusom a na stól položili zo všetkého, čo sa urodilo - med, oblátky, ovocie, koláče, cesnak, orechy... Keď sa rozzvučal večerný zvon sadla si rodina k stolu. Matka vošla do izby, niesla zapálenú sviecu a v druhej ruke chlieb a na ňom vianočku. Oslovila rodinu: „Či ma vidíte pod touto veľkou kopou?“ Otec odpovedal: „Vidíme, vidíme, aby sme tu na budúci rok pod väčšou kopou videli!“ Položila chlieb tam, kde bol pod obrusom peniaz, sviečku dprostred stola. Otec začal modliť. Po poďakovaní Bohu za jeho dary poprial rodine pekné sviatky. Natrel medom oblátku a rozdelil ju pre všetkých, aby sa o rok zase spolu stretli pri štedro-večernom stole a slávilí spolu Vianoce.

Anna Olšovská

POZVÁNKA NA KULTÚRNE PODUJATIA

Kultúrny dom

9. januára o 17.00 hod.

- premiéra divadelnej hry Bukovčan:
„Hľadanie v oblakoch“

17. januára o 17.00 hod.

- repríza divadelnej hry Bukovčan:
„Hľadanie v oblakoch“

OZVENA Z BOBROVCA: vydáva Obec Bobrovec, redakcia Obecný úrad Bobrovec č. 90, č. tel.: 0849/596501. REDAKČNÁ RADA: Anna Olšovská, Miroslav Kusý, Katarína Osadská. **VYCHÁDZA:** každé dva mesiace. **POVOLENÉ:** Okresným úradom Liptovský Mikuláš pod registračným číslom 1/97. **TLAČ:** TYPOPRESS s.r.o. Ul. J. Žuffu 5., 031 01 Liptovský Mikuláš, tel.: 0849/51 43 95, tel./fax: 0849/ 201 78.

